



## Sak 6: Uttalelser

Styrets innstilling til uttalelser

## 1 Uttalelse 1

2

### 3 Styrets innstilling:

4 Innstilles vedtatt.

5

### 6 Forslag til uttalelse 1:

## 7 **Forsvar arbeidsmiljøloven og innleieforbudet** 8 **mot ESA!**

9 Forbudet mot innleie fra bemanningsbyråer på byggeplasser i Oslo, Viken og Vestfold trådte i  
10 kraft i juli 2023. Samtidig ble det ikke lenger lov å leie inn til midlertidig arbeid, bare til  
11 vikariat. Bare fagforeninger i store forbund (med innstillingsrett) kan inngå avtale om unntak.  
12 Fellesforbundet og LO fikk endelig gjennomslag for et gammelt krav. Lov- og  
13 forskriftsendringene er avgjørende tiltak mot sosial dumping i bygg og anlegg.

14 30 bemanningsselskaper prøvde å stoppe lovendringa. De mener at den nye forskriften til  
15 arbeidsmiljøloven er i strid med EØS-avtalen. De tapte i Oslo tingrett. Men EØS-tilsynet ESA  
16 støtter bemanningsselskapene og inspirerte dem til å anke dommen.

17 Da EØS-avtalen ble vedtatt avviste tilhengerne at Norge ville miste råderetten i  
18 arbeidslivspolitikken.

19 ESA mener lovendringa er i strid med vikarbyrådirektivet og tjenestefriheten i EØS. Noen uker  
20 etter dommen i tingretten, sendte ESA et formelt åpningsbrev til Norge. Dette er første trinn i  
21 en formell sak om traktatbrudd som kan havne i EFTA-domstolen. EØS-avtalen har forrang  
22 over norsk lov, også på arbeidslivsområdet.

23 «ESA mener at restriksjonene som Norge har innført, ikke kan begrunnes ut fra allmenne  
24 interesser, siden målsettingen er i strid med det todelte målet i vikarbyrådirektivet om å  
25 beskytte vikarer og sørge for fleksibilitet i arbeidslivet», heter det i brevet.

26 For ESA er den europeiske kapitalens behov for «fleksibel» arbeidskraft viktigere enn å  
27 bekjempe sosial dumping.

28 *Så langt har regjeringa stått på sitt. ESA truer med å sende saken til EFTA-domstolen hvis*  
29 *ikke regjeringa gjør «tilpasninger». Hvis slike tilpasninger skal gjøres, må det være for å*  
30 *styrke innleieforbudet, ikke å svekke det.*

31 *Et hovedargument fra ESA er at forskriftens innleieunntak (§ 3) for helsesektoren innebærer*  
32 *«forskjellsbehandling» mellom privat og offentlig sektor. Dette kan regjeringa imøtegå ved å*  
33 *stramme inn innleiebestemmelsene også i helsesektoren.*

34 *Innleieforbudet bør utvides til flere sektorer. Det skal ikke under noen omstendigheter*  
35 *innsnevres eller fjernes, uansett hva ESA og EFTA-domstolen måtte mene.*



- 36 Flere LO-kongresser har krevd at ILO-konvensjoner, norske tariffavtaler og norsk  
37 arbeidslivslovgivning må gis forrang foran EU-regler. Nei til EU støtter et unisont krav fra  
38 fagbevegelsen om å forsvare innleieforbudet mot ESA.
- 39 **ESA og EFTA-domstolen skal holde fingrene vekk fra arbeidsmiljøloven!**



## 1 Uttalelse 2

2

### 3 Styrets innstilling:

4 Uten innstilling.

5

### 6 Forslag til uttalelse 2:

## 7 **Fattigdom og helse, gapet mellom fattige og** 8 **rike i EU**

9

10 Gapet mellom fattige og rike har økt både i Norge og EU. I Norge har ti prosent av de rikeste  
11 blitt mye rikere siden 2010, mens den laveste 50 prosentene har knapt hatt noen økning i  
12 formuen i det hele tatt. Ifølge Eurostat var det i EU er det i gjennomsnitt 21.6% personer som  
13 stod i fare for å fattigdom og sosial ekskludering i 2020. Å leve med lav inntekt går utover  
14 helse og levealderen. I Norge lever kvinner med høy sosioøkonomisk status mellom 3.5-5,5 år  
15 lenger, mens menn med høy sosioøkonomisk status lever 5-7.3 år lenger.

16

17 EU Med dagens fremskritt er EU fortsatt minst 60 år unna å oppnå likestilling mellom  
18 kjønnene. I EU i dag tjener kvinner 12,7% mindre enn menn i gjennomsnittet. Gjennomsnittlig i  
19 EU er det syv ganger flere enslige kvinner med barn, enn menn som er alene med barn. I 2018  
20 tilsvarte dette 7,8 % av alle europeiske kvinner. Ifølge hjelpeorganisasjonen Caritas, har  
21 kvinner over hele Europa har kvinner flere sosioøkonomiske utfordringer og høyere  
22 fattighedsnivå enn menn. En tredjedel av Europas kvinner arbeider deltid, mens 8% av  
23 europeiske menn arbeider deltid. Dersom man også tar med det ubetalte omsorgsarbeidet  
24 mange kvinner gjør, har vi et lønns gap på over 28% i EU.

25

26 Tilgang til høyere utdanning fører til økt sosial mobilitet og kan derfor også hente inn for noe  
27 av denne forskjellen. En grunn til dette er at utdanning åpner opp flere muligheter på  
28 arbeidsmarkedet. I EU har kvinner gjennomsnittlig lavere utdanning enn menn. Kvinner og  
29 menn har også ulik oppfatning av egen helse. Kvinner og menn har ganske like god helse i  
30 alderen 16-44 år, mens i det er 4% differanse i aldere 45-64 og 6% differanse i aldere 65 og  
31 eldre.

32 EUs politikk vil føre til en utvikling der færre penger går til offentlig helse. Ved å be om større  
33 forsvarsbudsjetter samtidig som de også ønsker et lavere underskudd på offentlige  
34 budsjetter i EU-landene bidrar EU til å kutte i offentlige tjenester. I perioden 2011–2020  
35 anbefalte EU-kommisjonen 107 spesifikke anbefalinger om helse, som rådet godkjente



36 nesten uten endringer, og 76 av anbefalingene foreskriver reformer for «kostnadseffektivitet»  
37 eller direkte kutt.

38 Nyere forskning viser også at folk ikke motiveres til å arbeide ved lavere trygdesatser.  
39 Dermed er det altså en myte at kutt i offentlig støtte fører til flere folk i arbeid. EUs  
40 hovedregel er at medlemslandenes statsbudsjetter ikke skal ha et underskudd større enn 3%.  
41 Dette så de heldigvis bort ifra under korona pandemien slik at medlemslandene kunne bruke  
42 mer penger på helse og offentlige støtteordninger.

43

44 EØS – avtalen inneholder lover som trekker oss i retningen av liberalisering. EU direktiver  
45 som bidrar til denne utviklingen er vikarbyrådirektivet. Slike byråer fører til en løsere  
46 tilknytning til arbeidslivet. I sektorer som helse og utdanning benyttes vikarbyråer mye.  
47 Helseministeren ønsker Norge inn i EUs helseunion, selv om vi har stemt nei til EU. Gjennom  
48 helseunionen flyttes viktige spørsmål opp til EU-nivået. EU vil da kunne legge føringer for  
49 hvordan vi skal arbeide med helsepolitikk i Norge.

50

51 [Indikatorer for ulikhet i helse i Norge - Helsedirektoratet](#)

52 [Statistics | Eurostat \(europa.eu\)](#)

53 [Forskjellene mellom rik og fattig øker i Norge \(forskning.no\)](#)

54 [Poverty | European Institute for Gender Equality \(europa.eu\)](#)

55 [Gender Equality Index 2020: Can we wait 60 more years? | European Institute for Gender  
56 Equality \(europa.eu\)](#)

57 [Cost-of-living crisis exacerbates poverty for women in Europe \(sdgwatcheurope.org\)](#)

58 [Chart: Poverty in Europe | Statista](#)

59 [Statistics | Eurostat \(europa.eu\)](#)

60 [Statistics | Eurostat \(europa.eu\)](#)

61 [Gender inequalities in care and pay in the EU \(europa.eu\)](#)

62 [Understanding the gender pay gap: definition and causes - EU monitor](#)

63 [Understanding the gender pay gap: definition and causes - EU monitor](#)



## 1 **Uttalelse 3**

2

### 3 Styrets innstilling:

4 Uten innstilling.

5

### 6 Forslag til uttalelse 3:

## 7 **Kampen for politisk kontroll over krafta** 8 **fortsetter**

9 Høyesterett ga 31. oktober staten medhold i ACER-rettssaken. Grunnloven § 115 tapte.  
10 Grunnlovsbestemmelsen stiller krav om tre fjerdedels flertall for å avstå suverenitet, mens  
11 Stortinget vedtok EUs tredje energimarkedspakke i 2018 uten kvalifisert flertall.

12 Høyesterett konkluderte altså med at suverenitetsavståelsen var lite inngripende. Dommen  
13 etterlater imidlertid fortsatt uklarheter om hva som er terskelen for at en  
14 suverenitetsavståelse er *mer* enn lite inngripende, og dermed krever behandling etter § 115.

15 Videre har Høyesterett kun behandlet noen få bestemmelser i tredje energimarkedspakke om  
16 avståelse av direkte myndighet. De folkerettslige og politiske bindingene som EUs  
17 energipakker og EØS-regler setter for det norske storting og regjering ligger utenfor rettsaken  
18 og er ikke vurdert av Høyesterett.

19 Dommen bekrefter at regjeringens instruksjonsrett etter Grunnloven § 3 blir innskrenket.  
20 Høyesterett bygger på en forutsetning om at Reguleringsmyndigheten for energi (RME) er en  
21 «nasjonal» forvaltningsmyndighet, samtidig som det medgis at norske myndigheter ikke kan  
22 bestemme hva RME skal mene.

23 Nei til EU trapper nå opp kampen mot EUs fjerde energimarkedspakke. Her er det satt enda  
24 mer presise krav som hindrer regulering av krafteksporten, og ACER har fått utvidet sine  
25 fullmakter. Denne pakka vil være en ny ulykke for norske strømforbrukere og for norsk  
26 industri, som Nei til EU vil bruke all vår kraft for å avverge.

27 Mange er med oss i kravet om å ta politisk kontroll med strømmarkedet. Fellesforbundets  
28 landsmøte vedtok krav om å avvise EUs fjerde energimarkedspakke og frikoble Norge fra  
29 ACER. Landsmøtet slo fast kravet om å ta politisk kontroll med strømmarkedet og at krafta  
30 skal være under nasjonal styring. Et overveldende flertall på to tredeler av delegatene stemte  
31 for at Norge skal gå ut av ACER. Dette er klar melding fra LOs største forbund i privat sektor.  
32 Politisk er dette et krav om at deler av EUs tredje energipakke må reforhandles.

33 Regjeringen sier i Hurdalsplattformen at «handlingsrommet i EØS-avtalen skal tas i bruk med  
34 særlig vekt på å sikre nasjonal kontroll på områder som norsk arbeidsliv, energi og jernbane».  
35 En sentral del av dette handlingsrommet er den avtalefestede retten til å avvise at nye EU-  
36 regler tas inn i EØS, og å forhandle uspiselig regelverk ut av EØS-avtalen.



- 37 Nei til EU krever at regjeringen endelig viser at vetoretten i EØS-avtalen er til for å brukes.
- 38 Nei til EU avslutter nå den rettslige prosessen mot norsk deltakelse i EUs energiunion, men
- 39 den politiske kampen fortsetter.

## 1 Uttalelse 4

2

### 3 Styrets innstilling:

4 Innstilles oversendt styret med sikte på videre oppfølging, med begrunnelse:

5 Uttalelsen fokuserer kun på én sending og ett mediehus. Mediekritikk er viktig, ev. også  
6 selvkritikk, og det bør styret ta med seg i oppfølginga av forslaget som et innspill. Vi må også  
7 ta opp vårt eget mediearbeid, ikke bare vår kritikk av enkeltmedier.

8

### 9 Forslag til uttalelse 4

## 10 **Nei til EUs problemer med å slippe til i media** 11 **generelt og NRK spesielt**

12  
13 Nei til EU får svært lite publisitet, selv i viktige saker for Norge. Vi opplever også at media ikke  
14 ønsker å publisere saker vinklet fra vår side.

15 Dette er et demokratisk problem. Særlig når statskanalen, NRK, praktiserer dette. Det  
16 legger sterke føringer på hvilken informasjon som er tilgjengelig for folk flest.

17  
18 Informasjon fra Nei til EU blir boikottet eller forvrent. Et eksempel på det siste er NRKs  
19 morgensending om ACER-saken i Høyesterett på NRK2 den 14. september i år. Her ble det  
20 gitt det et helt forvrent og feilaktig bilde av hva saken handler om. NRK valgte å intervju en  
21 jurist fra Rett24 som ikke hadde noe med saken å gjøre, i stedet for en jurist som  
22 representerer Nei til EU som faktisk har reist søksmålet.

23 Juristen fra Rett24 fikk uimotsagt påstå en hel del ting om Nei til EUs beveggrunner og  
24 hensikter med rettssaken uten rot i virkeligheten. Han ga tvert imot et helt forvrent bilde  
25 både av de faktiske omstendighetene og sakens rettslige problemstilling. Vanlig journalistisk  
26 praksis ville være å kontakte den organisasjonen som faktisk har reist søksmålet. Ut fra dette  
27 kan ikke NRK lenger kalles et upolitisk, uavhengig organ.

28  
29 Pga. den manglende og feilaktige informasjonen i media vil det være vanskelig for folk flest å  
30 ta opplyste og veloverveide standpunkter når det gjelder saker relatert til Norges forhold til  
31 EU og vår tilknytning til EU gjennom EØS-avtalen.

32  
33 Ut fra dette mener Nei til EU at demokratiproblemet vi her står overfor er alvorlig. Vi sier at vi  
34 har full ytringsfrihet her i landet, men når de fleste kanaler boikotter informasjon og innlegg  
35 fra Nei til EU blir ytringsfriheten lite verdt.

36  
37 (Fra Margrete Sem og Lill Fanny Sæther, Oslo Nei til EU)